

EUROPEAN
PLATFORM
TACKLING
UNDECLARED
WORK

10 years

Prijavljeni rad koristi svima!

Jeste li radnik?

Što znači prijavljeni rad?

- Zaštita i pogodnosti: mirovina, socijalno osiguranje, zdravstvena zaštita, plaćeni godišnji odmor i zaštita od neopravdanog otkaza ili drugih povreda radnog prava.
- Redovita isplata plaća, plaćanja doprinosa za socijalno osiguranje i odgovarajućih poreza.

Je li moj rad prijavljen? Kontrolni popis

Trebali biste imati sljedeće...

- **Ugovor o radu** u kojem su navedeni uvjeti rada, obveze i prava, informacije o poslodavcu i o tome tko je odgovoran za isplatu plaće.
- **Redovitu isplatu plaće** koja odgovara stvarno odrađenim satima, prekovremenom radu, posebnim povećanjima (npr. za noćne smjene ili rad na državne praznike).
- **Zaštitu od diskriminacije** na radnom mjestu na temelju spola, roda, vjere, nacionalnosti ili etničke pripadnosti.
- **Pravo na stanke**, praznike i dane dopusta.
- **Pravo na bolovanje** i zaštitu u slučaju nesreća na radu i profesionalnih bolesti.
- **Prijavu u sustavu socijalne sigurnosti**, npr. za mirovinu, nezaposlenost i zdravstvenu zaštitu.
- **Pravo na zastupanje**, članstvo u sindikatu i pravo na štrajk.
- **Redovito plaćanje doprinosa**, npr. doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Vodite li poduzeće?

Zapošljavate li ili planirate zaposliti radnike?

Što znači prijavljeni rad?

- Pridržavanje pravila i propisa o radu; omogućavanje ostvarivanja prava koja su radnicima zajamčena.
- Osiguravanje poštenog tržišnog natjecanja među poduzećima.
- Stvaranje stabilnog i poticajnog radnog okruženja, što dovodi do produktivnog mjesta rada.
- Izbjegavanje sankcija, novčanih kazni, kaznenih naknada i reputacijskih rizika.

Kao vlasnik poduzeća i poslodavac trebali biste...

- Obratiti pozornost na uvjete zapošljavanja utvrđene u propisima vaše zemlje. Provjerite:
 - ▶ poštujete li nacionalna pravila kolektivnog pregovaranja o plaćama i odbijenim troškovima
 - ▶ plaćate li porez i doprinose za socijalno osiguranje u skladu s pravilima
 - ▶ izdajete li ispravno platne liste i
 - ▶ osiguravate li bolovanje ili rodiljni dopust i praznike / dopust / godišnji odmor u skladu s odgovarajućim propisima.
- Evidentirati svoje prijavljene radnike, njihovo stvarno radno vrijeme i sve informacije o plaćanjima, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima i pravilima EU-a.
- Provoditi pravila o sigurnosti i zdravlju na radu, čime osiguravate sigurno okruženje za svoje radnike.
- Provjeriti smiju li vaši zaposlenici zakonito raditi u vašoj zemlji.

Ako ste vlasnik poduzeća i niste sigurni koja su pravila vaše zemlje o zakonitom zapošljavanju radnika, učinite sljedeće...

- Obratite se lokalnom inspektoratu rada.
- Obratite se nacionalnoj i/ili lokalnoj organizaciji poslodavaca.
- Obratite se institucijama nadležnima za propise o radu te sigurnost i zdravlje na radu.

Može vas se smatrati neprijavljenim radnikom u sljedećim slučajevima...

*Plaćeni ste „na ruke” bez ugovora – **neprijavljeni rad***

Ako nemate pisani ugovor i poslodavac vam plaća u gotovini, bez prijave rada ili plaćanja poreza i socijalnih doprinosa, tada je vaš rad neprijavljen.

*Dio vaše plaće isplaćuje se u gotovini – **djelomično neprijavljeni rad***

Ako poslodavac prijavi samo dio vaših sata rada, a ostatak plaće dobivate u gotovini, vaš je rad djelomično neprijavljen. To uključuje neprijavljeni prekovremeni rad i dodatne smjene. To se može činiti praktičnim, no smanjuje vam prava i uskraćuje puni pravni dokaz o radu.

*Samozaposleni ste, no postupaju prema vama kao prema zaposleniku – **ovisna samozaposlenost**.*

Ako ste prijavljeni kao samozaposlena osoba, ali radite pod nečijom kontrolom, imate fiksno radno vrijeme ili se oslanjate na jednog klijenta, možda ste lažno samozaposleni. To znači da se prema vama postupa kao prema zaposleniku bez prava ili zaštite. Čak i ako ste registrirani kao samozaposlena osoba, u nekim vas se zemljama može smatrati zaposlenikom s punim radnim pravima, posebno ako netko usmjerava vaš rad, određuje vam plaću, a vi osobno obavljate posao.

Što možete učiniti?

1. Obratite se lokalnom inspektoratu rada

Inspektorati i organizacije rada nadziru i kontroliraju poduzeća. Mogu pružiti savjet o tome kako prijaviti neprijavljeni rad. Inspektorati rada često pružaju informacije o vašem pravu na potraživanje neisplaćenih plaća, u skladu s pravom EU-a.

2. Obratite se sindikatu

Sindikati zastupaju radnike, promiču prava i bolje radne uvjete. Pregovaraju s organizacijama poslodavaca. Javite se svojem lokalnom sindikatu ili njegovim predstavnicima na radnom mjestu.

Saznajte više

Na mrežnoj stranici **Europskog nadzornog tijela za rad** možete pronaći svoju nacionalnu kontaktnu točku i zatražiti savjet.

<https://www.ela.europa.eu>

Europsko nadzorno tijelo za rad
Landererova 12, 811 09 Bratislava I, Slovačka

Ured za publikacije
Europske unije

Luksemburg: Ured za publikacije Europske unije, 2025.

© Europsko nadzorno tijelo za rad, 2025.

Print ISBN 978-92-9415-203-9 doi:10.2883/7277955

HP-01-25-025-HR-C

PDF ISBN 978-92-9415-202-2 doi:10.2883/1615492

HP-01-25-025-HR-N

Naslovnica, © Gorodenkoff/stock.adobe.com; © JackF/stock.adobe.com; © wavebreak3/stock.adobe.com. Unutarnje stranice © K Seisa/peopleimages.com/stock.adobe.com, © New Africa/stock.adobe.com